

BESLUIT

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

Nummer 102145 / 20

Betreft zaak: Ontheffingsaanvraag Argos Netbeheer B.V.

Besluit van de Minister van Economische Zaken als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 7 november 2005 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) van Argos Netbeheer B.V. een verzoek ontvangen tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a van de Gaswet. Het betreft een verzoek tot ontheffing voor het gastransportnet gelegen op de percelen 976, 977, 978 en 979 te Pernis.
2. Op 30 juni 2006 heeft de Raad telefonisch verzocht om nadere schriftelijke informatie, ter onderbouwing van de aanvraag. Op 1 maart 2007 heeft de Raad schriftelijk aangegeven dat Argos Netbeheer B.V. binnen een termijn van vier weken de nog ontbrekende informatie aan de Raad toe zou moeten zenden.
3. Op 7 april 2007 heeft de Raad per e-mail en op 11 april 2007 per post de schriftelijke reactie van Argos Netbeheer B.V. ontvangen. Met deze reactie is Argos Netbeheer B.V. tegemoet gekomen aan het verzoek om informatie van de Raad. Om die reden is de Raad overgegaan tot behandeling van de ingediende aanvraag.
4. Ter voorbereiding van het besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is in de Staatscourant van 5 juni 2007, nr. 105, p. 21, aangekondigd.
5. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.
6. Op 31 mei 2007 heeft de Raad een ontwerp van dit besluit toegezonden aan Argos Netbeheer B.V. De Raad heeft Argos Netbeheer B.V. tot 22 juni 2007 de tijd gegeven om te reageren op dit ontwerpbesluit.

7. Op 22 juni 2007 heeft de Raad een reactie van Argos Netbeheer B.V. ontvangen op het ontwerpbesluit. Deze reactie gaf aanleiding nogmaals om aanvullende informatie te vragen. Deze aanvullende informatie is op 13 juli 2007 door de Raad ontvangen.

WETTELIJK KADER

Artikel 2a Gaswet

8. Op basis van Artikel 2 van de Gaswet dient degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan voor een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet op grond van artikel 2a van de Gaswet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
9. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 2a van de Gaswet.¹ De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
10. Het wettelijk kader voor ontheffingen van de verplichting een netbeheerder voor een gastransportnet aan te wijzen, is nagenoeg gelijk aan het wettelijk kader zoals dat voor elektriciteit al langere tijd bestond.² De Raad zal bij het behandelen van de aanvragen op basis van artikel 2a van de Gaswet dan ook zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de bestaande praktijk bij ontheffingen op basis van artikel 15, lid 2 van de Elektriciteitswet en de bij dat artikel behorende wetsgeschiedenis.
11. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voorzover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het net van degene aan wie het gastransportnet toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.³

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13.

² Tweede kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 56.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

12. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een gastransportnet waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.⁴ Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen, afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.
13. Ten slotte dient het gastransportnet in de zin van de Gaswet te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 2a van de Gaswet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het gastransportnet is bestemd om de aanvrager te voorzien van gas dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen; of
 - b. het gastransportnet is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel; of
 - c. ten aanzien van het gastransportnet zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een gastransportnet gebruikelijk zijn.
14. Op grond van artikel 2a, lid 1, sub d van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
15. Ingevolge het bepaalde in artikel 2a, vijfde lid, van de Gaswet kan in afwijking van het bepaalde in sub d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

FEITEN

16. Argos Groep B.V. is sinds 2003 gevestigd op het voormalige terrein van olieraffinaderij Nerefco⁵. Op 1 januari 2006 heeft Argos Netbeheer B.V., waarvan Argos Logistiek B.V. enig aandeelhouder is, een nieuw aangelegde gastransportleiding ten behoeve van het bedrijfsterrein van Argos Groep B.V. in eigendom verkregen. Het gastransportnet is aangesloten op het gastransportnet van Gas Transport Services. Het netwerk is gedeeltelijk bovengronds aangelegd.
17. Van de op het bedrijventerrein gevestigde ondernemingen zijn momenteel twee bedrijven op het gasnet aangesloten, te weten Argos Terminal B.V. (behorend tot Argos Groep B.V.) en Chevron Oronite Technology B.V. (niet behorend tot Argos Groep B.V.). Gezamenlijk gebruiken deze afnemers circa 600.000 m³ gas per jaar. Argos Netbeheer B.V. geeft in de aanvraag aan dat in de nabije omgeving, althans op het terrein van Argos Groep B.V., geen andere infrastructuur voor gas aanwezig is. Om die reden zal zij twee van de andere ondernemingen die op het terrein gevestigd zijn, namelijk Krohne en Dutch Biodiesel, eveneens op de gasleiding aansluiten. Argos Groep B.V. is mede-aandeelhouder van Dutch Biodiesel. Aldus de aanvraag zal in de toekomst mogelijk een beperkt aantal andere afnemers worden aangesloten op de gasleiding, die eveneens op het bedrijventerrein van Argos Groep B.V. zijn gevestigd.
18. Argos Terminal B.V., dat deel uitmaakt van de Argos Groep B.V., is een bedrijf dat actief is op het gebied van handel, opslag en verkoop van (bio)brandstoffen en smeermiddelen. Argos Terminal B.V. benut het aangevoerde gas voor de productie van stoom, waarmee de opslagtanks worden verwarmd zodat de brandstoffen verpompbaar blijven. Naast eigen gebruik van deze stoom, levert zij de stoom door aan BP Raffinaderij Rotterdam B.V. en Dutch Biodiesel, welke eveneens op het bedrijventerrein gevestigd zijn en de stoom gebruiken voor vergelijkbare doeleinden als Argos Groep B.V. Dutch Biodiesel zal binnenkort een eigen gasgestookte ketelinstallatie bouwen, ten behoeve van extra stoomproductie. Ten behoeve van deze eigen stoomproductie zal Dutch Biodiesel een eigen aansluiting op het net krijgen. Chevron Oronite Technology B.V. is voor haar bedrijfsproces eveneens afhankelijk van de gasaanvoer via de eigen leiding; ook zij is actief in de petrochemie en heeft op deze locatie een testlaboratorium. De op het bedrijventerrein gevestigde ondernemingen maken, naast het gas en de stoom eveneens gezamenlijk gebruik van andere faciliteiten.⁶

⁵ Het voormalig Nerefco-terrein, waar het gastransportnet van Argos Groep B.V. gelegen is, betreft de percelen 976, 977, 978 en 979 te Pernis.

⁶ Zo wordt onder meer gezamenlijk gebruik gemaakt van elektriciteitsinfrastructuur, bluswatervoorzieningen, terreinbewaking en rioolwaterzuivering.

19. Argos Netbeheer B.V. heeft aangegeven geen netbeheerder te zijn en niet in de groep met een netbeheerder verboden te zijn.

BEOORDELING

20. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:
- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid onder d, van de Gaswet;
 - Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 2a Gaswet);
 - Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 2a Gaswet genoemde situaties;
 - Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.
21. Op grond van de in de aanvraag verstrekte gegevens kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, onder d van de Gaswet. Het betreft een aantal met elkaar verbonden leidingen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, zo blijkt uit de aanvraag van Argos Netbeheer B.V. Deze leidingen zijn niet gelegen binnen de installatie van een afnemer. De leidingen verbinden meerdere percelen en meerdere onroerende zaken, toebehorend aan verschillende rechtspersonen, met elkaar en vormen derhalve een net.
22. Zoals vereist wordt op dat net een beperkt aantal andere afnemers aangesloten; op dit moment zijn er twee afnemers. Daar komen op korte termijn nog eens twee andere afnemers bij (Dutch Biodiesel en Krohne), welke op het in de aanvraag genoemde bedrijventerrein zijn gevestigd.
23. De Raad constateert op basis van de door Argos Netbeheer B.V. verstrekte informatie dat het gastransportnet voldoet aan artikel 2a, lid 1, sub a van de Gaswet.

24. In de door Argos Netbeheer B.V. omschreven situatie is sprake van een bedrijfsproces van de Argos Groep B.V., waar Argos Netbeheer B.V. deel van uitmaakt, dat door het gasnet wordt ondersteund. Argos Groep B.V. is actief in oliegroothandel. Het gas is noodzakelijk voor de productie van (hoge en lage druk) stoom, dat weer een cruciale rol speelt in de opslag van de producten van Argos Groep B.V. Het gas speelt derhalve een cruciale rol in het bedrijfsproces van Argos Groep B.V. De stoom die Argos Groep B.V. opwekt is eveneens noodzakelijk voor de bedrijfsprocessen van BP Raffinaderij Rotterdam B.V. en Dutch Biodiesel. De processen van deze ondernemingen zijn in vergelijkbare mate afhankelijk van de door Argos Groep B.V. met het gas opgewekte stoom.
25. De bedrijfsprocessen van Chevron Oronite Technology B.V. en Krohne zijn weliswaar niet direct verbonden met het bedrijfsproces van Argos Groep B.V., Chevron is voor haar werkzaamheden eveneens afhankelijk van de toevoer van gas. Bestaande netbeheerders bleken niet geïnteresseerd in de aanleg van deze gasleiding, om welke reden Argos Groep B.V. en Chevron Oronite Technology B.V. bij de overname van het terrein gezamenlijk hebben besloten tot de aanleg van de gastransportleiding naar het bedrijventerrein. Zonder het eigen initiatief van deze ondernemingen was het gastransportnet niet tot stand gekomen.
26. Het net was daarmee in de eerste plaats bestemd om Argos Groep B.V. en Chevron Oronite Technology B.V. van gas te voorzien. Door de productie van stoom door Argos Groep B.V. en de aanstaande aansluiting van twee andere afnemers, speelt het net ook voor de andere op het voormalige Nerefco-terrein gevestigde ondernemingen een belangrijke rol. Deze rol van het gas op dit bedrijfsterrein levert naar het oordeel van de Raad een bijzondere omstandigheid die een ontheffing van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen, rechtvaardigt. Gezien deze historische en organisatorische verbondenheid tussen de op het bedrijventerrein gevestigde ondernemingen acht de Raad niet noodzakelijk Argos Groep B.V. te verplichten een netbeheerder aan te wijzen.
27. De Raad stemt er om die reden mee in dat aan Argos Netbeheer B.V. een ontheffing wordt verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen. De Raad overweegt daarbij wel dat de ontheffing van Argos Netbeheer B.V. enkel geldt voor het bedrijventerrein op het gebied zoals dat in de aanvraag is omschreven. Argos Netbeheer B.V. heeft in haar aanvraag overigens zelf ook aangegeven enkel op het bedrijfsterrein gevestigde ondernemingen aan te sluiten, om de reden dat daarop geen andere gasinfrastructuur aanwezig is. De uitzondering zoals door de Raad geconstateerd geldt derhalve enkel binnen die grenzen. Buiten dat terrein is het aan openbare netbeheerders om hun taak tot aanleg en beheer van gas- en elektriciteitsnetten uit te voeren. Daartoe heeft de Raad een voorschrift in het besluit opgenomen.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door Argos Netbeheer B.V. is omschreven, sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, lid 1, sub a van de Gaswet. Om die reden wordt aan Argos Netbeheer B.V. ontheffing verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen voor haar gastransportnet gelegen op het in de aanvraag omschreven bedrijfsterrein te Pernis.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. De ontheffinghouder verstrekt aan de Raad binnen redelijke termijn de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de ontheffinghouder van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde.
2. Eventuele naam- en adreswijzigingen, een wijziging in de eigendomsverhouding of elke andere wijziging die van invloed kan zijn op deze ontheffing wordt onverwijld aan de Raad gemeld.
3. De houder van de ontheffing is verplicht om met een ieder die in het kader van het centrale bedrijfsproces zal worden aangesloten op het net waarvoor ontheffing is verleend of met degene die uit dien hoofde reeds is aangesloten op het net en waarvan de overeenkomst is afgelopen, op diens schriftelijk verzoek daartoe te onderhandelen over de voorwaarden en tarieven die de houder van de ontheffing berekent voor het gebruikmaken van het net en schriftelijk een voorstel te doen met betrekking tot genoemde voorwaarden en tarieven. Binnen drie maanden nadat één of meer van de bij de onderhandelingen betrokken partijen een schriftelijk verzoek heeft gedaan, dienen bovengenoemde onderhandelingen te zijn afgerond.
4. De ontheffinghouder zal enkel derden die op het in de aanvraag omschreven bedrijfsterrein zijn gevestigd, op het net aansluiten.
5. De ontheffinghouder sluit een ieder die wil worden aangesloten op het net niet eerder aan dan dat de aansluiting van diegene voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.

Den Haag,

Datum: 14 september 2007

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

w.g.

Drs. P.J. Plug
Directeur Directie Toezicht Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.